

власного тексту, формування свого задуму і його втілення, при цьому навички продуктивної текстової діяльності сприяли глибшому аналізу готових текстів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Компаній О.В. Ефективні принципи текстотворення молодших школярів на уроках української мови. Збірник наукових праць. *Педагогічні науки. Херсон. 2016. Вип. LXVII. С. 85–91.*

2. Луцан Н. Лінгводидактичні засади розвитку вмій будувати висловлювання у молодшому шкільному віці. *Науковий Вісник МНУ імені В.О. Сухомлинського. Педагогічні науки. 2017. № 4 (59). С. 300–304.*

3. Пархоменко М.С. Методика роботи над словом, текстом на уроках читання. *Початкова школа. 2017. № 7. С. 44–48.*

4. Хорошковська О. Текст як основа розвитку усіх видів мовленнєвої діяльності на уроках української мови. *Початкова школа. 2010. № 12. С. 11–14.*

Олеся СТОЙКА
(Ужгород, Україна)

ДЕЯКІ ОРГАНІЗАЦІЙНІ ФОРМИ ПІДВИЩЕННЯ ЦИФРОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВЧИТЕЛІВ В УКРАЇНІ

В Україні існує кілька організаційних форм підвищення цифрової компетентності вчителів. Серед інституційних форм можна виділити курси, тренінги, семінари, майстер-класи та інші заходи закладів вищої освіти, центрів післядипломної освіти і підвищення кваліфікацій та спеціальних центрів, що створені для надання вчителям технічної та методичної допомоги в роботі з цифровими технологіями.

Однією з поширених форм підвищення цифрової компетентності викладачів є тренінги. Вони можуть проводитися як різними суб'єктами підвищення кваліфікації (заклад освіти (його структурний підрозділ), наукова установа, інша юридична чи фізична особа).

Нині актуальною є така форма підвищення цифрової компетентності вчителів в Україні як дистанційна, яка в умовах коронавірусної пандемії та війни дозволила здійснювати таку підготовку на високому рівні. Крім того, що така форма навчання пропонується різноманітними педагогічними закладами вищої освіти (післядипломна освіта) та регіональними закладами післядипломної педагогічної освіти, широко її застосовують інші провайдери освіти дорослих.[4]

Дистанційні курси для вчителів пропонуються на українських Інтернет-платформах для навчання, де вчителі можуть підвищити свою цифрову компетентність. Наприклад, на такій платформі як Prometheus у розділі «Для освітян» є курс «Шкільне життя онлайн» із циклу курсів «30 кроків до нової української школи: навчасмо громадянина», завдання якого полягають у тому, щоб: сформувати розуміння поняття «цифрового громадянства» в контексті шкільного освітнього середовища; продемонструвати взаємозв'язок цифрової й громадянської компетентності та цифрового громадянства; мотивувати вчителів та шкільні адміністрації створювати й

підтримувати безпечно цифрове середовище закладу освіти; сприяти розвитку соціальних та громадянських компетентностей учнів у цифрову добу [3].

Національна онлайн-платформа для розвитку цифрової грамотності «Дія. Цифрова Освіта» пропонує такі форми підвищення цифрової компетентності як освітні серіали, подкасти, гайди, довідник. Освітні серіали діляться за темами, призначенням, жанрами, мовою та кількістю балів ЄКТС для того, щоб користувачу було зручно орієнтуватися серед усього різноманіття матеріалів. Зокрема, серед серіалів є такі, що можна застосовувати для цифрової компетентності учителів, а саме: «Програмування», «Технології», «Діджитал», «Кібербезпека», «Криптовалюта», «Інформаційна грамотність», «Онлайн-сервіси», «Інструменти Google» [2].

Завдяки інформаційно-комунікаційним технологіям нині реалізується не лише дистанційне підвищення цифрової компетентності учителів. Широко розповсюдженими є такі форми навчання як вебінари, участь вчителів у яких дозволяє їм отримувати нові знання та практичні навички онлайн. Багато організацій чи компаній, що працюють в галузі освіти, організовують безкоштовні вебінари для вчителів. Зокрема, компанія EdPro – найбільший в Україні виробник інтерактивних панелей – проводить вебінари для вчителів з використання програмного засобу mozaBook, роботи з електронними підручниками та посібниками на порталі mozaWeb тощо. Послуга підвищення кваліфікації вчителям надається за індивідуально-дистанційною та груповою очно-дистанційною формами навчання за напрямом «ІКТ в освітній діяльності» з видачею сертифіката [1].

Отже, за дистанційною формою навчання в Україні є багато пропозицій різних закладів, організацій та компаній для підвищення цифрової компетентності учителів.

Як зазначалося вище, новою формою організації підвищення кваліфікації нині є мережева форма. Прикладами реалізації такої форми є мережі міжнародних проєктів. Наприклад, проєкт «Європейська шкільна мережа» (European Schoolnet), «Європейська мережа освіти та навчання» (European Network for Education and Training) або «Відкрита освіта Європи» (Open Education Europa) [5].

Отже, підсумовуючи зазначимо, що організаційні форми підвищення цифрової компетентності вчителя в Україні є різноманітними. Основні з них зазначені у Постанові Кабінету міністрів України «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників», а саме: інституційна форма підвищення кваліфікації (очна (денна, вечірня), заочна, дистанційна, мережева), дуальна, на робочому місці, на виробництві. Не зважаючи на урізноманітнення форм підвищення кваліфікації учителів, основними залишаються очна (денна, вечірня) та заочна інституційні форми. Така інституційна форма як дистанційна, у зв'язку із епідемією коронавірусу та військовими діями на території України, набуває поширення і підтримується багатьма організаціями та компаніями в Україні шляхом впровадження освітніх інтернет-платформ. Мережева інституційна форма підвищення кваліфікації, дуальна та на робочому місці нині лише починають розвиватися і набувати чітких форм. Організаційні форми підвищення цифрової компетентності вчителя в Україні реалізуються закладами неперервної освіти, вищої освіти, післядипломної освіти, державними установами у формі освітніх програм підвищення кваліфікації, курсів підвищення кваліфікації, тренінгів, майстер-класів, а також компаніями, громадськими організа-

ціями, підприємцями тощо у формі дистанційних курсів та вебінарів. Важливо зазначити, що підвищення цифрової компетентності вчителів є актуальним завданням для всіх країн, зокрема й України. Це дозволяє забезпечити вчителям необхідні знання та навички для ефективного використання цифрових технологій в освітньому процесі, а також підвищити якість освіти в цілому.

ЛІТЕРАТУРА

1. EdPro. URL: <https://edpro.ua> (дата звернення: 14.05.2023).
2. Дія. Цифрова Освіта. Міністерство цифрової трансформації України. URL: <https://osvita.diia.gov.ua/catalog/topic/education> (дата звернення: 19.05.2023).
3. Освітня програма підвищення кваліфікації «Освіта вчителя та ІТ-знання». URL: <https://drive.google.com/file/d/1PIDcEduG82rXoHbAZyHxBcDnyvMLUvw/view> (дата звернення: 27.04.2023).
4. Освітня програма підвищення кваліфікації «Теорія і практика STEM-освіти в Україні». URL: <https://drive.google.com/file/d/1-OUJ08AKffUkTgU8IZ0X6ZW9Bsa8oRKg/view> (дата звернення: 27.04.2023).
5. Професійна діяльність учителя в умовах цифрового освітнього середовища. *Національна платформа можливостей професійного розвитку педагогічних працівників «EdWay»*. URL: <https://edway.in.ua/uk/mpk/450/detail> (дата звернення: 14.03.2023).

Valeria TUPCHENKO
(Kharkiv, Ukraine)

VIDEO MATERIAL AS A FORM OF INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES IN TEACHING A FOREIGN LANGUAGE

Modern reality of the educational process implies the use of information and communication technologies in foreign language teaching which in turn changes approaches to the development of teaching materials. Among different forms of ICT video material should be highlighted.

Interactive learning on the basis of computer-based training programmes allows to more fully implement a whole set of methodological, didactic, pedagogical and psychological principles, makes the learning process more interesting and creative, allows to take into account the individual pace of work of each student.

Practical use of ICT implies a new type of cognitive activity of the learner, which results in the discovery of new knowledge, the development of students' cognitive independence, the formation of skills to independently replenish knowledge, search for and orientate in the flow of information.

The use of video material places great demands on organisation of the learning process, which should be distinguished by clarity, thoughtfulness, expediency. The teacher who uses video materials should be able to introduce students to the circle of problems under study, directing their activity, making generalising conclusions, providing individual assistance in the process of independent work. The teacher should carefully prepare for the lesson with the use of video materials. Thus, demonstration of a video film